

[Bausgaard.]

ningen for stor en rolle. Ja, sådan må det jo forstås, når regeringen nu har tilladt optagelse af udenlandske lån på 300 mill. kr., der skal stilles til rådighed for kommunerne. Jeg har bemærket mig, at den højtærede finansminister er af den opfattelse, at de 300 mill. kr. ikke har — i hvert fald ikke direkte — og ikke får noget med kreditstramningen at gøre. Det er en opfattelse, der trænger til nærmere forklaring, hvad jeg forventer finansministeren vil give folketinget under denne debat.

Indtil videre gør to indtryk sig gældende hos mig. Det ene er, at de 300 mill. kr., hvor påkrævede de investeringer, der skal mulig-gøres herigennem, end er, ensidigt vil medføre en lempelse i den meget stramme kreditsituation over for kommunerne, medens alle andre områder fortsat har den fulde stramning. Det andet er, at der nok er en vis sammenhæng mellem regeringens ønsker om nye afgifter og så de 300 mill. kr. Hvis det er tilfældet, hvorfor begrundede statsministeren så ikke sin anmodning om nye afgifter — en sådan anmodning var jo indeholdt i åbningstalen — med ønsket om at bane vej for lempelsen i kreditsituationen for kommunerne?

Hvis statsministeren vil sige, at der ikke er nogen sammenhæng, gør han det vanskeligt for os at nære den fornødne tro til overblik og forståelse af sammenhængen i den økonomiske politik, samtidig med at han giver os anledning til kritik, en kritik, som han kunne have skånet sig selv for ved at give oplysning om sin hensigt, om regeringens hensigt med at optage disse udenlandske lån, da han nu alligevel skulle redegøre for rigets almindelige stilling. Helt uden betydning er nye udenlandske lån jo ikke, og statsministeren har formentlig haft en anelse om det forestående, da han udfærdigede åbningstalen. Det radikale venstre vil være parat til at drøfte, om forholdet mellem kreditpolitikken og finanspolitikken er det rette.

Kommunerne har meget betydelige opgaver at klare — det ved vi — men det har boligbyggeriet og store dele af erhvervs-livet også. Det er muligvis rigtigt bedømt af regeringen, at den først hjælper kommunerne, men det er ikke fremmende for det

samarbejde, der skal føre til en fælles politik mellem regering og opposition i disse spørgsmål, hvis der træffes for mange og for store enkeltafgørelser, uden at disse drøftes med folketingets partier. Jeg tror, regeringen bør indstille sig på at lægge tingene frem i sammenhæng, for det vil lette samarbejdsmulighederne.

Bolig- og huslejepolitikken vil formentlig og forhåbentlig få en central placering i vinterens arbejde. Den vilje til samarbejde, der kom til udtryk i forårets bolig- og lejeudvalg, kan forhåbentlig genfindes. Frigivelsen af byggeriet synes at skride hastigt frem, og det finder jeg er en god ting. Erfaringerne fra de områder, hvor byggeriet allerede er givet fri, synes ikke at underbygge en ængstelse for, at frigivelse vil føre til uønskede resultater. Tværtimod tyder meget på det modsatte. Svagheden i vor boligsituation er stadig det urimeligt høje lejeniveau i det nye byggeri. Den høje rente, ja, den har helt klart sin store andel heri, og derfor må man tilsige en medvirken til en økonomisk politik, der kan føre til en gradvis nedsettelse af renten. Men det kan jo heller ikke skjules, at andre faktorer end renten spiller ind, bl. a. lønglidning, arbejds-effektivitet, grundpriser og meget andet. Alene renten gør det ikke.

De forslag, boligministeren har fremsat til en midlertidig hjælp for de hårdst ramte, er vi i det radikale venstre villige til at se på. To forhold vil jeg gerne understrege. Det ene er, at der kan ikke gennemføres særforanstaltninger for enkelte byggerier, som man ikke er villig til at tilbyde andre i en lignende situation. Det andet vedrører forslag til forhøjelse af grænserne for mindre-bemidlede indkomst. Jo højere man går op her, jo stærkere føles forskelsbehandlingen hos dem, der ligger over grænsen. Hele dette system bør tages op til ny vurdering. Selve det, at man enten får hele tilskuddet eller slet intet, er ikke holdbart længere. En vis graduering synes under alle omstændigheder at være påkrævet.

Hvad finansministerens forslag til husleje-fastsættelsen i parcellhuse angår, vil jeg gerne erklære mig enig i, at reglerne optages i selve ligningsloven. Man må jo også nok være enig med ministeren i, at vi bliver nødt til at se dette som en foreløbig ordning, der